II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/236 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2020. december 21.)

az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott technikai standardoknak a biztosítékcsere céljából alkalmazandó egyes kockázatkezelési eljárások alkalmazásának kezdőnapja tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 11. cikke (15) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([2]) meghatározza többek között azokat a kockázatkezelési eljárásokat, beleértve a 648/2012/EU rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett biztosítéki és elkülönítésre vonatkozó megállapodások szintjét és típusát, amelyekkel a pénzügyi szerződő feleknek a biztosítékcsere céljából rendelkezniük kell a nem központi szerződő fél által elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyleteik tekintetében. Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (BCBS) és az Értékpapír-felügyeletek Nemzetközi Szervezete (IOSCO) által globális szinten elfogadott, a biztosítékok cseréjére vonatkozó nemzetközi keretet hajtja végre.

(2) Számos szerződő fél köt fizikailag teljesítendő határidős devizaügyleteket és fizikailag teljesítendő határidős devizacsereügyleteket a devizakockázati kitettségeihez kapcsolódó kockázatok fedezésére. Tekintettel ezen ügyletek egyedi kockázati profiljára és a nemzetközi szabályozási konvergencia szükségességére, helyénvaló korlátozni a változó letét kötelező cseréjét a rendszerszinten legjelentősebb szerződő felek közötti ügyletekre. Ezen ügyletekre vonatkozóan állandó mentességet kell bevezetni, amennyiben azokat nem intézményekkel kötik meg.

(3) Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet több évre szóló fokozatos bevezetést ír elő, amely tükrözi a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság és az IOSCO által elfogadott végrehajtási ütemtervet. A fokozatos bevezetés célja a nemzetközi konzisztencia biztosítása, és ezáltal a szabályozási arbitrázs lehetőségeinek minimalizálása. A fokozatos bevezetésnek az is célja, hogy megkönnyítse az érintett követelmények arányos és eredményes végrehajtását azáltal, hogy a szerződő felek kategóriájától, az ügylet típusától és az ügylet megkötésének vagy megújításának időpontjától függően elegendő időt biztosít a szerződő felek számára ahhoz, hogy belső rendszereiket és eljárásaikat az érintett

([1]) HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

([2]) A Bizottság (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. október 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a nem központi szerződő félen keresztül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek kockázatcsökkentési technikáit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 340., 2016.12.15., 9. o.).

követelményekhez igazítsák. Végezetül az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendeletben előírt fokozatos bevezetés figyelembe veszi a BCBS és az IOSCO által más joghatóságok tekintetében elfogadott, biztosítékcserére vonatkozó követelmények alkalmazási körét és végrehajtási szintjét, ezáltal elkerülve a piac széttöredezettségét és globális szinten egyenlő versenyfeltételeket biztosítva az Unióban letelepedett szerződő felek számára. Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet több időt biztosít egyes olyan termékek esetében, amelyekre más joghatóságokban nem vonatkoznak egyenértékű letéti követelmények.

(4) A BCBS és az IOSCO a letéti követelmények nemzetközi szintű zökkenőmentes és rendezett végrehajtásának támogatása érdekében módosította a biztosítékcserére vonatkozó követelmények végrehajtására vonatkozó ütemtervét, különösen azért, mert a kisebb szerződő felek nem tudták betartani az eredetileg tervezett határidőt. Emellett még mindig vannak olyan harmadik országok, amelyekben bizonyos termékekre nem vonatkoznak egyenértékű letéti követelmények. A BCBS és az IOSCO végrehajtási ütemterve módosításának ezért tükröződnie kell az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendeletben előírt fokozatos bevezetésben is.

(5) Az Európai Bankhatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság és az Európai Értékpapírpiaci Hatóság nyomon követte a szerződő felek által a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek alapletét-követelményeinek végrehajtása terén elért előrehaladást. Az európai felügyeleti hatóságok tisztában vannak azzal, hogy a végrehajtás végső szakaszában az alapletét-követelmények számos szervezet esetében most először lesznek alkalmazandók. A BCBS és az IOSCO tagjaira vonatkozó letéti követelmények zökkenőmentes és rendezett végrehajtásának támogatása, valamint a piac széttöredezettségének elkerülése érdekében az alapletét-követelmények végrehajtásának határidejét további egy évvel meg kell hosszabbítani azon szerződő felek esetében, amelyeknél a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek aggregált átlagos névleges összege 8 milliárd EUR és 50 milliárd EUR között van.

(6) Az európai felügyeleti hatóságok figyelemmel kísérték a Covid19-járványnak a pénzügyi piacokra gyakorolt hatását is, különös tekintettel a Covid19-járvány miatt a szerződő feleknél felmerülő jelentős kihívásokra, többek között a személyzet áthelyezésére, valamint arra, hogy az erőforrásokat a járvány miatti piaci volatilitással kapcsolatos kockázatok kezelésére kell összpontosítani. A BCBS-IOSCO-keretet is módosították a Covid19-járvány említett hatásainak figyelembevétele és az alapletét-követelmények végrehajtásának elhalasztása érdekében. Ezt a módosítást az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott végrehajtási ütemtervnek is tükröznie kell. Az alapletét-követelmények végrehajtására vonatkozó határidő ezen további meghosszabbítása azt eredményezné, hogy azok a szerződő felek, amelyek esetében a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek aggregált átlagos névleges összege meghaladja az 50 milliárd EUR-t, 2021. szeptember 1-jétől tartoznának az alapletét-követelmények hatálya alá, míg azok a szerződő felek, amelyek esetében a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek aggregált átlagos névleges összege meghaladja a 8 milliárd EUR-t, 2022. szeptember 1-jétől tartoznának az alapletét-követelmények hatálya alá.

(7) Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet a kétoldalú letéti követelmények alkalmazása kezdőnapjának elhalasztását írja elő az ugyanazon csoporthoz tartozó szerződő felek között kötött, nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre, amennyiben az egyik szerződő fél harmadik országban, a másik szerződő fél pedig az Unióban letelepedett. Az alkalmazás kezdőnapjának elhalasztására annak biztosítása érdekében volt szükség, hogy az ilyen tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti végrehajtási jogi aktus elfogadása előtt ne vonatkozzanak a kétoldalú letéti követelmények. Az azon harmadik országbeli joghatóságok elemzésére irányuló erőfeszítések ellenére, amelyek esetében indokolt lehet ilyen végrehajtási jogi aktus elfogadása, a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése alapján a nem központilag elszámolt, tőzsdén kívüli származtatott ügyletekkel kapcsolatban eddig mindössze két ilyen végrehajtási jogi aktust fogadtak el. A nem központilag elszámolt, tőzsdén kívüli, csoporton belüli származtatott ügyletekre vonatkozó kétoldalú letéti követelmények alkalmazását ezért tovább kell halasztani annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a mentesség lejártának az uniós vállalkozásokra gyakorolt káros gazdasági hatása.

(8) A piac széttöredezettségének elkerülése és az Unióban letelepedett szerződő felek számára globális szinten egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a nemzetközi szabályozási konvergenciát a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek azon egyéb kategóriáira vonatkozó kockázatkezelési eljárások tekintetében is biztosítani kell, amelyekre nem vonatkoznak egyenértékű letéti követelmények. Elismerve különösen azt a tényt, hogy egyes joghatóságokban az egyedi részvényre szóló részvényopciókra és az indexopciókra nem vonatkoznak egyenértékű letéti követelmények és különösen a jelenlegi helyzetben nem valószínű, hogy ezek a joghatóságok e termékek

tekintetében belátható időn belül a szabályozási konvergencia irányába mozdulnak el, folytatni kell a termékek kezelésének fokozatos bevezetését. A további fokozatos bevezetési időszaknak időt kell biztosítania a más joghatóságokban bekövetkező szabályozási fejlemények nyomon követésére, és biztosítania kell, hogy az Unióban megfelelő követelmények legyenek érvényben az ilyen ügyletek partner-hitelkockázatának csökkentése érdekében, elkerülve ugyanakkor a szabályozási arbitrázs lehetőségét.

(9) Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén harmadik országgá vált, és az uniós jog alkalmazása az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban 2020. december 31-én megszűnik. A nem központi szerződő félen keresztül elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek tekintetében a 648/2012/EU rendeletben meghatározott biztosítékcserére vonatkozó kötelezettség nem veszi figyelembe annak eshetőségét, hogy egy tagállam kilép az Unióból. Az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő fél részvételével kötött tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szerződő felei előtt álló kihívások egy rajtuk kívül álló esemény közvetlen következményei, és ezek az Unióban letelepedett más szerződő felekhez képest hátrányos helyzetbe hozhatják őket. Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet az érintett ügyletek szerződő feleinek kategóriájától függően különböző időpontokat határoz meg a nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletekhez kapcsolódó biztosítékcsere-eljárások alkalmazásának kezdőnapjára vonatkozóan. A szerződő felek nem láthatják előre, hogy az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő felek jogállása miként változik, vagy milyen mértékben lesznek képesek bizonyos szolgáltatásokat nyújtani a továbbiakban az Unióban letelepedett szerződő felek számára.

(10) E helyzet kezelése érdekében a szerződő felek az ügyletet esetleg az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő félnek egy tagállamban letelepedett szerződő féllel való helyettesítése révén, nováció útján kívánják megújítani. A 648/2012/EU rendelet és a (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet alkalmazása előtt a nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek szerződő felei nem voltak kötelesek biztosítékot nyújtani, így a kétoldalú ügyletek nem voltak biztosítékkal fedezve vagy azokat önkéntes alapon biztosították. Amennyiben az ügyleteknek az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépése kezelése érdekében történő novációja miatt a szerződő felek számára elő kell írni a biztosítéknyújtási kötelezettséget, előfordulhat, hogy a másik szerződő fél a novációt nem tudja elfogadni. A piac zökkenőmentes működésének és az Unióban letelepedett szerződő felek közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a szerződő feleknek képesnek kell lenniük arra, hogy az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő feleket valamely tagállami szerződő felekkel helyettesítsék anélkül, hogy a nováció tárgyát képező ügyletek vonatkozásában biztosítékcserére vonatkozó kötelezettségük lenne.

(11) Ezen túlmenően a szerződő feleknek elegendő időt kell biztosítani arra, hogy az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő feleiket más szerződő felekkel váltsák fel. Ezért el kell halasztani azt az időpontot, amelytől a biztosítékcserére vonatkozó követelmény az említett szerződések novációjához kapcsolódóan érvényesülhet.

(12) Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(13) E rendelet alapját az európai felügyeleti hatóságok által a Bizottságnak benyújtott szabályozástechnikai standardtervezetek képezik.

(14) Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet szóban forgó módosításai a meglévő szabályozási keretnek a nemzetközi fejleményekkel összhangban történő, korlátozott mértékű kiigazításai. Tekintettel a módosítások korlátozott hatályára és az ügy sürgősségére, aránytalan lenne, ha az európai felügyeleti hatóságok nyilvános konzultációkat folytatnának vagy elemzéseket készítenének a lehetséges kapcsolódó költségekről és hasznokról. Az

európai felügyeleti hatóságok mindazonáltal kikérték az 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([3]) 37. cikkével összhangban létrehozott banki érdekképviseleti csoport véleményét, az 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 37. cikkével összhangban létrehozott biztosítási és viszontbiztosítási érdekképviseleti csoport és foglalkoztatói-nyugdíj érdekképviseleti csoport véleményét, valamint az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) 37. cikkével összhangban létrehozott Értékpapírpiaci Érdekképviseleti Csoport véleményét.

(15) A lehető leghamarabb jogbiztonságot kell teremteni a piaci szereplők számára annak érdekében, hogy megfelelően felkészülhessenek a 648/2012/EU rendeletben meghatározott azon követelményeknek való megfelelésre, amelyek alkalmazását ez a felhatalmazáson alapuló rendelet érinti, különös tekintettel azokra a követelményekre, amelyek tekintetében a jelenleg alkalmazandó határidő gyorsan közeledik. E rendeletnek ezért sürgősen hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet módosítása

Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet a következőképpen módosul:

1. A rendelet szövege a következő 31a. cikkel egészül ki:

„*31a. cikk*

A fizikailag teljesítendő határidős devizaügyletek és a fizikailag teljesítendő határidős deviza-csereügyletek kezelése

A 2. cikk (2) bekezdésétől eltérve a szerződő felek kockázatkezelési eljárásaikban előírhatják, hogy a fizikailag teljesítendő határidős devizaügyletek és a fizikailag teljesítendő határidős deviza-csereügyletek esetében nem kötelező változó letétet elhelyezni vagy beszedni, amennyiben az egyik szerződő fél nem az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 4. cikke (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározott intézmény, vagy nem minősülne ilyen intézménynek, ha az Unióban letelepedett lenne.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.)".

2. Az (EU) 2016/2251 felhatalmazáson alapuló rendelet 35. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„*35. cikk*

Átmeneti rendelkezések

A 648/2012/EU rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett szerződő felek a 2021. február 18-án meglévő kockázatkezelési eljárásaikat továbbra is alkalmazhatják azon nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek vonatkozásában, amelyeket 2012. augusztus 16. és e rendelet alkalmazásának releváns kezdőnapjai között kötöttek vagy nováció útján megújítottak.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 1094/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság) létrehozásáról, valamint a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/79/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 48. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.)

A 648/2012/EU rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett szerződő felek ugyancsak továbbra is alkalmazhatják a 2021. február 18-án meglévő kockázatkezelési eljárásaikat azon nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek vonatkozásában, amelyek megfelelnek a következő követelmények mindegyikének:

a) a nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket vagy e rendelet alkalmazásának releváns, e rendelet 36., 37. és 38. cikkében meghatározott kezdőnapjai vagy 2021. február 18. előtt kötötték vagy újították meg nováció útján, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont;

b) a nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek novációjára kizárólag az Egyesült Királyságban letelepedett szerződő félnek egy tagállamban letelepedett szerződő féllel való helyettesítése céljából kerül sor;

c) a nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügyletek megújítására 2021. január 1. és az alábbi időpontok egyike között kerül sor, attól függően, hogy melyik a későbbi időpont:

i. az alkalmazás e rendelet 36., 37. és 38. cikkében meghatározott releváns kezdőnapjai; vagy

ii. 2022. január 1.”.

3. A 36. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az e) pont helyébe a következő szöveg lép:

„e) 2021. szeptember 1-jétől abban az esetben, ha a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek aggregált átlagos névleges összege mindkét szerződő fél vagy csoport esetében meghaladja az 50 milliárd EUR-t;”;

ii. a bekezdés a következő ponttal egészül ki:

„f) 2022. szeptember 1-jétől abban az esetben, ha a nem központilag elszámolt származtatott ügyletek aggregált átlagos névleges összege mindkét szerződő fél vagy csoport esetében meghaladja a 8 milliárd EUR-t.”;

b) a (2) bekezdés a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) 2022. június 30-tól, amennyiben a releváns harmadik ország vonatkozásában nem fogadtak el a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 11. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában;”.

4. A 37. cikk (3) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) 2022. június 30-tól, amennyiben a releváns harmadik ország vonatkozásában nem fogadtak el a 648/2012/EU rendelet 13. cikkének (2) bekezdése szerinti egyenértékűségi határozatot az említett rendelet 11. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában;”.

5. A 38. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 36. cikk (1) bekezdésétől és a 37. cikktől eltérve a 36. cikk (1) bekezdésében és a 37. cikkben említett cikkek 2024. január 4-től alkalmazandók valamennyi olyan nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli származtatott ügylet tekintetében, amelyek egyedi részvényre szóló részvényopciók vagy indexopciók.”.

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó minden tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 21-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN